

DARE BIRSA
PARALELE

24. APRIL - 7. MAJ 2009

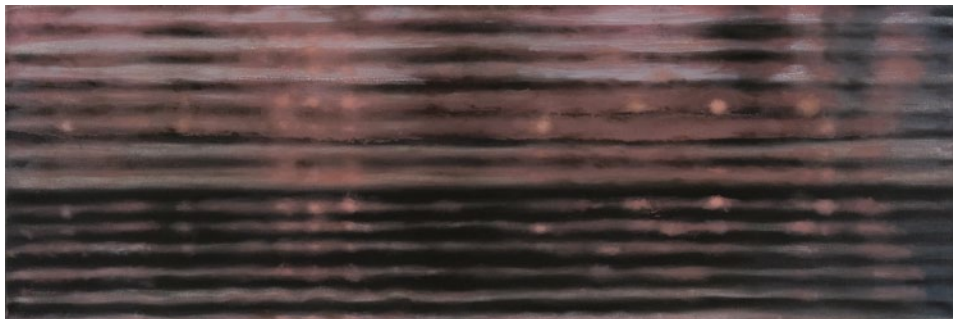

antimaterija, 2008, 40 x 120 cm

PARALELNI PROSTORI

Dare Birsa ustvarja nenavadne podobe. Njegove slike delujejo prikrito šokantno, v njih je neko latentno presenečenje. Včasih učinkujejo dekorativno, ploskovito, včasih se razprejo v iluzijo tretje dimenzije, v pokrajino, včasih pa slikar te strategije uporablja hkrati. Sprva se nam lahko zdi, da je pred nami zlahka prepoznaven motiv, a nas žareča barvna gama prevzame, skoraj oslepi, pogled bega, poskušamo dešifrirati upodobljeno, prešine nas nelagodje, ki pa se vsaj v slikah, kjer je motiv lažje prepoznaven, hitro razreši v katarzičnem razpletu. Če nas ne obremenjuje preveč predsodkov, je takšna avantura užitek, ki gledalca na koncu v uspehlih slikah bogato nagradi.

Birsa je slikar, vendar se občasno ukvarja tudi z oblikovanjem in v njegovih slikah se to ponekod pozna. Površnemu pogledu se lahko zdijo dizajnirane in res je pogosto takšen vpliv na slikarja usoden, slike se spremenijo v dekorativne površine, v katerih ni nobenega vsebinskega presežka, nobene napetosti. Birsa pa se temu učinkovito izogne. Lahko bi rekli, da se kar odkrito sooči s to dimenzijo, a jo potem zavrne in se potopi v svet slikarstva. Sodobna civilizacija nudi očesu nešteto

gibavice, 2009, 40 x 120 cm

tovrstnih senzacij, tudi če prezremo dejstvo, da sta sodobno oblikovanje in arhitektura izšli iz slikarstva, da gre za povratno učinkovanje, nas pogosto nagovarjajo vizualne situacije, ki so všečne in inspirativne, velikokrat opazimo barvne kombinacije, sozvočja, ki bi jih lahko uporabili v slikah, pa se temu pogosto izogibamo, ker se nekako bojimo, da bo zadeva prebanalna. Birsa se tega ne ustraši, zato mu tudi uspe preseči všečno dekorativnost, zato so njegove podobe slike.

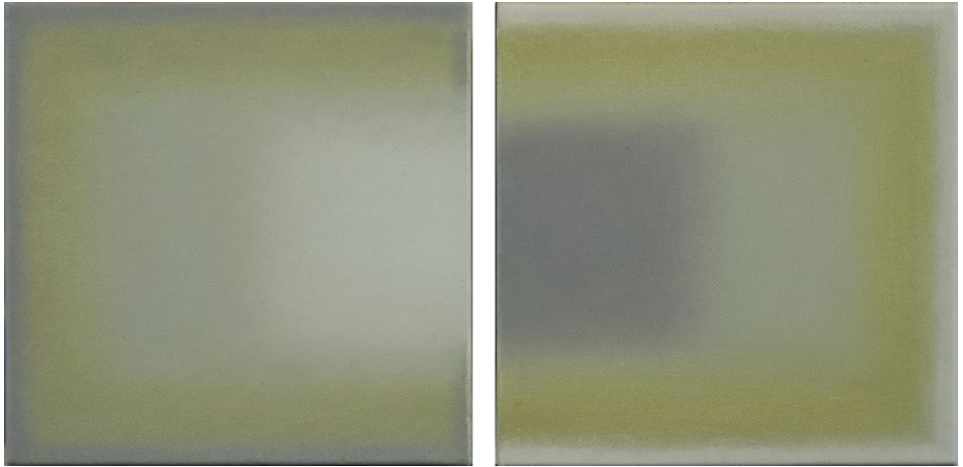
Tudi v najbolj tim abstraktnih slikah se opira na predmetno stvarnost, na svet, ki ga je v mladosti najbolj zaznamoval. Na širni horizont in visoko nebo, na posebno razpoložensko značilnost prekmurske pokrajine, do katere je večkrat ironičen, čeprav mu v nekaterih slikah pridre na površino tudi čustveni patos, topla naklonjenost in eksistencialna zavezanost, ponekod celo neka metafizična resnoba. Vse to pa učinku slik seveda ne škodi in se učinkovito vtke v strukturo njegovih podob.

berberland, 2007, 40 x 120 cm

Vključevanje mimetičnih ostalin ali konkretnih upodobitev v prostor slike je pri Birsi običajna strategija, priča o slikarjevem pogumu in vehemenci ustvarjalne imaginacije, najbolj pa po mojem mnenju prepriča takrat, ko v slikovno polje poseže s kakšnim humornim elementom; ko se denimo v horizontalnih pasovih, ki se tako neizbežno povežejo v krajino, horizont, pojavi navpična vijuga, mogoče cesta, ali reka, pogosto v psihedeličnih barvnih tonih. Včasih nastane nekakšna neke vrste nadrealistična humoreska, brez frivolnih podtonov.

Za Birsove slike so pogosto značilne odprte barve, ki žarijo: slikar jih brez sramu stopnjuje in pogumno dviguje tonus celotne slike. Pri tem pa ne zapade v plehko popartistično sopostavljanje živahnih barvnih tonov, ki za bleščečo površino tudi deklarativno ne skriva ničesar. Pogumno se spoprijema z globino barv, oblik, vsebine.

not-ven, 2009, 30 x 62 cm

Birsa je verjetno najboljši takrat, ko slikovnega polja ne reže preveč ostro, ko ohranja fluidno širino in zvezno prehajanje med lateralnimi prostorskimi plani: ko se izogne ostrim modernističnim cezuram. Pred nami se razpre prostor, ki preseneča, navdušuje in nam duhovito spodmika ustaljena pričakovanja.

Robert Lozar

Grafik in slikar Dare Birsa, rojen leta 1958 v Prekmurju, je diplomiral leta 1987 na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je do leta 1989 nadaljeval specializacijo na oddelku za grafiko. Od leta 1999 do 2008 je predaval na Visoki šoli za risanje in slikanje v Ljubljani. Po letu 2001 dela ponovno kot samostojni ustvarjalec.

Poleg preko 30 razstav, med zadnjimi so bile v galeriji Equrna v Ljubljani, v Obalnih galerijah Piran in v galeriji Murska Sobota, je sodeloval na več kot 90 skupinskih razstavah po Evropi, dela pa so v muzeju Albertina na Dunaju, muzeju italijanskega lesoreza v Carpi, v zbirkah Zavarovalnice Triglav in NLB v Ljubljani, Kärntner Sparkasse, Casina Velden, Kunstation Kleinsassen v Nemčiji, v stalni zbirki Galerije Murska Sobota in Galerije Muzej v Lendavi.

e-mail: dare@birsa.si 031 30 33 58 <http://www.birsa.si>

CERKEV SVETEGA DUHA

Osrednji kulturni objekt v srcu staroga mestnega jedra Črnomelja

JSKD, Območna izpostava Črnomelj, zanjo Helena Vukšinič, Mirana Jarca 20, 8340 Črnomelj
t: 07/3061190, t: 07/3061191, e: oi.crnemelj@jskd.si www.jskd.si www.csd.si